

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı
Beslenme Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığı

Sayı : E-31484922-040.05-569752
Konu : ArGePark Laboratuvar ve Ofis Alanı
Tahsisi Faaliyet Raporu

26.12.2023

ARAŞTIRMA DEKANLIĞINA

İlgi : 15.12.2023 tarihli ve 562676 sayılı yazınız

İlgi tarihli yazınız gereğince araştırma grubumuzun yıllık faaliyet raporu ekte sunulmuştur.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ÖNER
Öğretim Üyesi

Ek:Yıllık faaliyet raporu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSRCSJ26N3 Pin Kodu :97152

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/erciyes-universitesi-ebys>

Adres:Köşk Mahallesi Kutadgu Bilig Sokak 38030 Melikgazi KAYSERİ

Telefon:+90 352 437 92 82 Faks:+90 352 437 92 81

e-Posta:sbf@erciyes.edu.tr Web:http://sbf.erciyes.edu.tr

Kep Adresi:erciyesuni@hs01.kep.tr

Bilgi için: Neslihan Öner

Unvanı: Öğretim Üyesi

Tel No: 0352 431 19 33

ARGEPARK BİNASINDA OFİS/LABORATUVAR ALANI TAHSİSİ
GERÇEKLEŞTİRİLEN ARAŞTIRMA GRUPLARI FAALİYET RAPORU
(2023)

Araştırma Grubu	Tell'us Araştırma Grubu
Proje Yürütücüsü / Grup Lideri	Dr. Öğretim Üyesi Neslihan ÖNER
Sanayi Kuruluşu (İş Birliği varsa)	-
Proje Türü / Destek Programı	TÜBİTAK 3005 - Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler
Projenin Başlığı	Sürdürülebilir beslenmenin toplumda yaygınlaştırılması için diyetisyen adaylarına yönelik durum tespiti ve eğitim planı geliştirilmesi
Tahsise Konu Olacak Projenin Başlangıç ve Bitiş Tarihi	15.11.2022 - 15.11.2024
Araştırmacı(lar)	Doç. Dr. Arda BORLU, Doç. Dr. Haşan DURMUŞ, Doç. Dr. Gökmen ZARARSIZ, Doç. Dr. Gözde ERTÜRK ZARARSIZ, Arş. Gör. Dr. Yağmur YAŞAR FIRAT, Arş. Gör. Elif KOCAAĞALAR AKİNCE
Proje Grubu	☐ Fen ve Mühendislik Bilimleri ☒ Tıp ve Sağlık Bilimleri ☐ Sosyal Bilimler ☐ Üniversite-Sanayi İş Birliği
<i>Bu alan, ofis/laboratuvar alanı tahsisi sırasında sunulan bilgilerle doldurulmuştur.</i>	

1. DÖNEM İÇİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER VE ELDE EDİLEN BULGULAR/SONUÇLAR

Tahsis kapsamında yürütülen projenin iş-zaman çizelgesi dikkate alınarak dönem içinde proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler ve elde edilen sonuçlar sunulmalıdır.

Bu projenin tasarımında 1. Aşama (Tanımlayıcı-Kesitsel) ile ilişkilendirilen 1. İş Paketinde (İP), Türkiye'deki Beslenme ve Diyetetik lisans programında öğrenim gören öğrencilerin sürdürülebilir beslenme konusundaki bilgi, tutum ve davranışları ile bunları etkileyen faktörler değerlendirilmiştir. Veri toplama araçları olarak; sosyo-demografik ve beslenme ile ilgili özelliklerin kaydedildiği bir anket formu, Akdeniz Diyetine Bağlılık Ölçeği (MEDAS), EAT-Lancet İndeksi, Sürdürülebilir ve Sağlıklı Beslenme Davranışları Ölçeği (SHEBQ), Yetişkinler için Çevre Okur-Yazarlığı Ölçeği (ELSA), Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa formu (IPAQ-SF), Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kısa Formu (WHOQOL-BREF) kullanılmıştır.

Projenin yürürlüğe girmesinden sonra, örneklem seçimine uygun olarak; Marmara bölgesinden Birüni Üniversitesi, Ege Bölesinden İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İç Anadolu Bölgesinden Kırıkkale Üniversitesi, Akdeniz Bölgesinden Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi, Karadeniz Bölgesinden Artvin Çoruh Üniversitesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesinden Mardin Artuklu Üniversitesi ve Doğu Anadolu Bölgesinden de Bitlis Eren Üniversitesinin öğrencileri çalışmaya alınmıştır. Verilerin toplanmasına 28.12.2022 tarihi itibarıyla başlanmıştır. Veriler GoogleForms aracılığıyla toplanmıştır. Öğrencilerin Google Ankete kaydoldukları e-posta hesapları "öğrencinin adı-soyadı+e-posta adresi" şeklinde listelenmiştir. Veri toplama aşamasından önce iş birliği yapılan her birim ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde veri toplama aşamasında kullanılacak veri toplama araçları, kontrol listelerinin doldurulması, veri toplama süreci için ayrılması gereken zaman ve dikkat edilmesi gereken durumlar hakkında detaylı bilgiler verilmiştir.

Her üniversitenin farklı akademik takvime sahip olması nedeniyle çalışmaya dahil edilen üniversitelerin veri toplama aşamaları farklı tarihlerde tamamlanmıştır. İş birliği sağlanan üniversitelerden; Bitlis Eren Üniversitesi ve Biruni Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik bölümlerinden veri toplama süreci 03.02.2023 tarihinde tamamlanmıştır. İş birliği sağlanan diğer üniversiteler veri toplama süreçlerini final sınavları haftalarında olmaları nedeniyle veya final sınavları haftalarına oldukça yakın olmaları nedeniyle, öğrencilerin araştırmaya katılma oranlarının düşük olması ihtimaline karşı, 2022-2023 yılı Bahar döneminde veri toplama sürecini tamamlamayı tercih etmiştir. Ancak, bu sırada ülkemizde 06.02.2023 tarihinde yaşanan ve 11 ili etkileyen Kahramanmaraş depremleri nedeniyle, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı üniversitelerde 2022-2023 yılı Bahar döneminde yüz yüze eğitime ikinci bir duyuruya kadar ara verme kararı almıştır. Depremün ülke üzerinde yarattığı dramatik ruhsal değişim ve öğrencilere ulaşamama nedeniyle, projenin veri toplama süreci de kesintiye uğramıştır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bir sonraki duyurusunda 03.04.2023 tarihi itibarıyla, öğrencilerin opsiyonel olarak yüz yüze eğitime geçecek şekilde ya da uzaktan eğitimle devam edecek şekilde 2022-2023 yılı Bahar döneminin tamamlanacağını duyurmuştur. 04.04.2023 tarihi itibarıyla projenin verilerinin toplanmasına Artvin Çoruh Üniversitesi ile başlanmıştır. Ardından 04.05.2023 tarihi itibarıyla Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi, 09.05.2023 tarihi itibarıyla Kırıkkale Üniversitesi ve 15.05.2023 tarihi itibarıyla deprem bölgesinden daha fazla öğrenci sayısı olan Mardin Artuklu Üniversitesinde veri toplama sürecine başlanmıştır. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesinin veri toplama sürecine, iş birliği sağlayacak akademisyenin yurt dışından dönmelerinden hemen sonra 09.06.2023 tarihinde başlanmıştır. Sahadan veri toplama süreci 05.07.2023 tarihinde tamamlanmıştır.

Veri toplama sürecinin tamamlanmasının ardından, toplanan verilerin kontrolünün sağlanma süreci başlamış ve bu süreç 01.08.2023 tarihinde tamamlanmıştır. İş birliği yapılan üniversitelere eksik veriler öğrencilerin isim listeleri teslim edilerek ulaştırılmıştır. İş birliği yapılan üniversitelerden eksik olan verileri yaz tatili süreci de göz önüne alınarak 11.09.2023 tarihine kadar göndermesi istenmiştir. Daha sonra yeniden kontroller sağlanarak son saha katılım oranları belirlenmiştir.

Bu projede 0-4. aylar arasında tamamlanması hedeflenen 1. iş paketi "Tanımlayıcı-kesitsel olarak planlanan aşamadaki verilerin toplanması ve analizi" olarak tanımlanmış olup, başarı ölçütü ve projenin başarısına katkısı

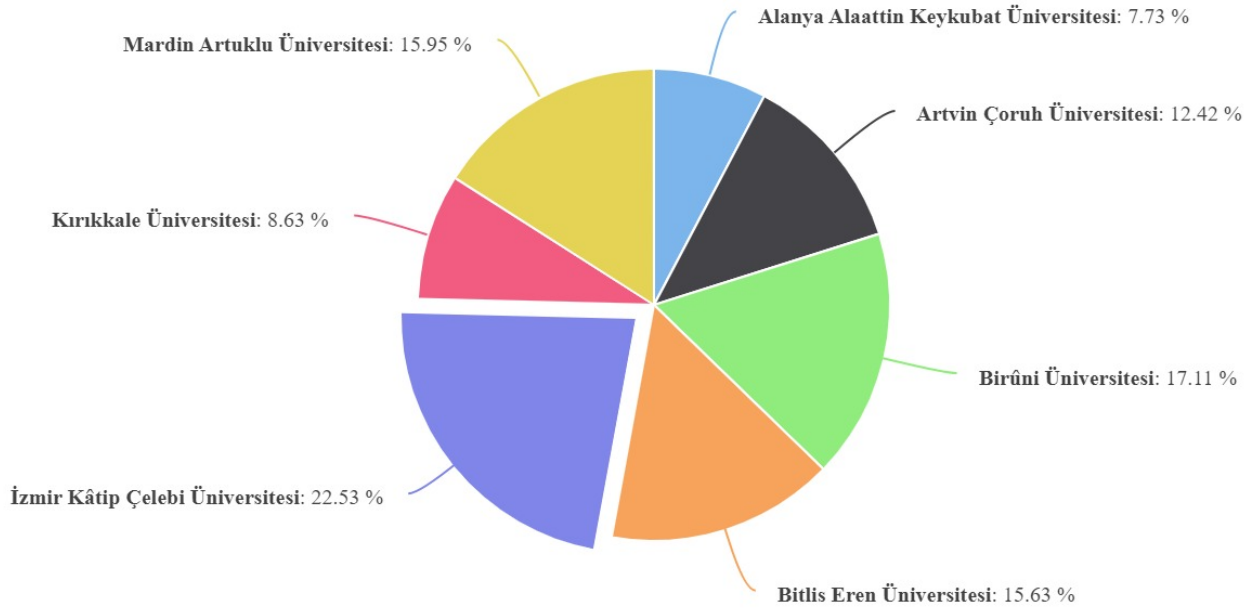
İş birliği yapılan üniversitelerin son katılım oranları aşağıdaki şekildedir:

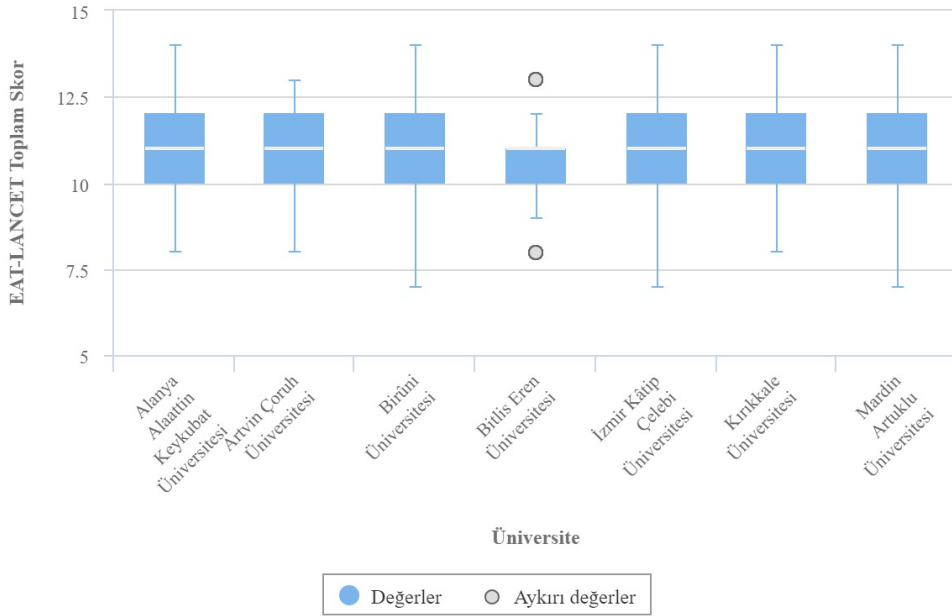
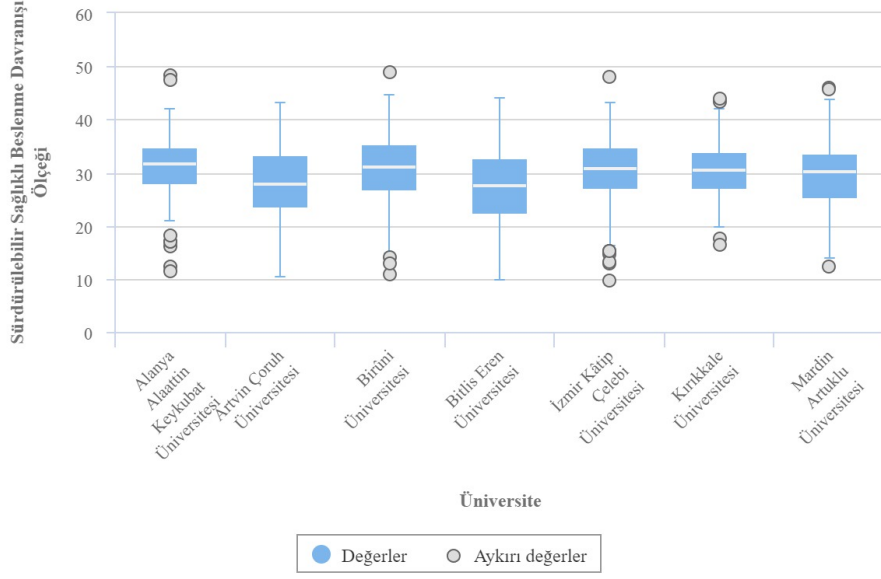
Tablo 1. Saha katılım oranları

ÜNİVERSİTE	KATILAN TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	EKSİKSİZ KATILIM SAYISI	KATILIM ORANI
1. Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi	131	94	%71.75
2. Artvin Çoruh Üniversitesi	176	151	%85.79
3. Biruni Üniversitesi	236	208	%88.13
4. Bitlis Eren Üniversitesi	200	190	%95.00
5. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi	310	274	%88.38
6. Kırıkkale Üniversitesi	140	105	%75.00
7. Mardin Artuklu Üniversitesi	255	194	%76.07

Tablo 1’de verilen oranlara göre iş birliği yapılan üniversitelerin tamamı %70’in üzerinde katılım oranı gerçekleştirmiştir. En fazladan en aza doğru katılım oranları sırasıyla; Bitlis Eren Üniversitesi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Biruni Üniversitesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi şeklindedir.

7 Bölge Katılım Oranları

Projenin diğer analizleri devam etmektedir.

2. ARAŞTIRMA GRUBU BÜNYESİNDE DEVAM EDEN DİĞER PROJE FAALİYETLERİNİN DURUMU

Araştırma grubu bünyesinde tahsise konu olan proje dışında yürüyen diğer projelerin ilerleyişi hakkında bilgi verilmelidir.

Araştırma grubumuz bünyesinde yürütücülüğünü araştırma grubumuz üyesi Arş. Gör. Dr. Yağmur Yaşar Fırat'ın yaptığı TUBITAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB) tarafından yürütülen, 2209-A 2023 yılı 1. dönem kapsamında 1919B012308428 numaralı başvuru destek almaya hak kazanmıştır. "Besinlerin ekolojik ayak izi hesaplanmasının mobil uygulamaya entegrasyonu" başlıklı projenin Haziran 2024 yılında tamamlanması beklenmektedir.

3. 2023 YILI İÇERİSİNDE ÜNİVERSİTENİN STRATEJİK PLAN AR-GE HEDEFLERİNE SUNULAN KATKI

Laboratuvar ve/veya ofis alanı tahsis edilen Araştırma Gruplarının Üniversite Stratejik Planı Ar-Ge hedef kartlarında yer alan performans göstergelerine katkı sunacak nitelikli bilimsel yayın, proje, patent vb. gibi bilimsel çıktılar üretmesi beklenir. (*Argepark Laboratuvar Ve Ofis Alanı Tahsisine İlişkin Usul Ve Esaslar Madde 15*)

Bu kapsamda Üniversitemiz 2022-2026 Stratejik Planına sunduğunuz katkıları belirtiniz.

Araştırma kapasitesinin artırılması (2022-2026 Stratejik Plan Hedef (H2.1)):

Projenin başarılı ile tamamlanması ile uluslararası saygınlığı yüksek bir dergide yayınlanabilecek ölçütlerde 3 adet makale (Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin sürdürülebilir beslenme konusundaki bilgi, tutum ve davranışları ile bunlara etki eden faktörlerin değerlendirilmesi; Beslenme ve Diyetetik 4.sınıf öğrencilerinin sürdürülebilir beslenme eğitiminden önce ve sonra sürdürülebilir beslenme ve çevre okur-yazarlığı konusundaki bilgi, tutum ve davranışları ile bunlara etki eden faktörlerin değerlendirilmesi; Beslenme ve Diyetetik 4.sınıf öğrencilerine sürdürülebilir beslenme konusunda verilen eğitimin etkinliğinin Kirkpatrick Değerlendirme Modeli ile değerlendirilmesi) ve uluslararası saygınlığı kabul gören kongrelerde 2 bildirinin proje bitiminde oluşturulması olarak hedeflenmiştir. Projenin başarıyla tamamlanması ile sürdürülebilir beslenme konusunda ihtiyaç analizi ile belirlenen ve "Sürdürülebilir Beslenme" dersine entegre edilerek geliştirilen eğitim materyalleri oluşturulacaktır. Proje ile kurumsal faydanın sağlanması açısından; 24 Ekim Uluslararası İklim Eylem Günü kapsamında ekolojik farkındalığı arttırmaya yönelik "Sürdürülebilir Beslenme ve Ekolojik Etkileri" ile ilgili 1 adet eğitim semineri düzenlenecektir. 22 Nisan Dünya günü kapsamında "Sürdürülebilir Beslenme Farkındalığı ve Sürdürülebilir Beslenmenin İnsan Sağlığına Etkileri" ile ilgili 1 adet eğitim semineri düzenlenecektir.

Araştırma kalitesinin artırılması (2022-2026 Stratejik Plan Hedef (H2.2)):

Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerinin mezuniyet öncesi eğitim müfredatına, eğitim öncesi ihtiyaç belirleme ve analizi ile eğitim içeriği oluşturulan Sürdürülebilir Beslenme dersinin eklenmesiyle; sürdürülebilir beslenme ile ilgili eğitim eksikliği giderilecek, İklim değişikliği nedeniyle görülmesi muhtemel olan iklim krizini önlemek adına ve giderek artan gıda arzına karşılık geliştirilebilecek önemli yaşam tarzı değişiklikleri ile sürdürülebilir beslenme alışkanlıklarının yaygınlaştırılmasında, Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerinin, bu konudaki toplumsal beslenme sorunlarının saptanması ve bunlara çözüm önerileri geliştirebilme becerilerine katkı sağlayacak, Projede iş birliği yapan ve eğitim müdahalesinin gerçekleştiği Beslenme ve Diyetetik Bölümleri kendi öğrencilerinin sürdürülebilir beslenme konusundaki mevcut durumları hakkında bilgi edinecektir. Projenin çıktılarından olan sürdürülebilir beslenme konusunda ihtiyaç analizi ile belirlenen ve "Sürdürülebilir Beslenme" dersine entegre edilerek geliştirilen eğitim materyalleri iş birliği yapılan kurum ile paylaşılacaktır. İklim değişikliği nedeniyle görülmesi muhtemel olan iklim krizini önlemek adına yapılabilecek en önemli yaşam tarzı değişikliklerinden olan sürdürülebilir beslenmeye dair motivasyonların belirlenmesinde ve sürdürülebilir beslenme alışkanlıklarının yaygınlaştırılmasında, diyetisyenlerin bu konudaki toplumsal beslenme sorunlarının saptanması ve bunlara çözüm önerileri geliştirebilme becerilerine katkı sağlayacak, Proje kapsamında elde edilen çıktılar Erciyes Üniversitesi'nin kurumsal politikaları arasında yer aldığı için elde edilen çıktılar Üniversitemizin dönemsel olarak oluşturulan Sürdürülebilirlik Raporlarına, Kalite Raporlarına ve

Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporlarına yansıtılabilecektir. Ayrıca, Üniversitenin sürdürülebilirlik konusunda sıralama yapan kuruluşların sıralama sistemleri olan Times Higher Education Etki Sıralaması, UI GreenMetric çevreci üniversiteler sıralaması ve Quacquarelli Symonds (QS) ESG Metrics Ranking sıralamalarına proje konusuna yönelik veriler sağlanabilecektir. Tıp Fakültelerinde mezuniyet öncesi Halk Sağlığı eğitimi ve staj programlarında yeterince yer verilmeyen bir konu olan sürdürülebilir beslenme ile ilgili olarak daha fazla çalışma ve eğitim olanağı sağlayacaktır. Sürdürülebilir beslenme konusunda toplum sağlığının korunmasında ve geliştirilmesinde en temelde yer alan Halk Sağlığı uzmanlarının farkındalığının artırılmasına olanak sağlayacaktır. Bu proje, Türkiye’de yaşayan bireylerin sürdürülebilir beslenme hakkındaki bilgi düzeylerinin artırılmasına ve sürdürülebilir beslenmenin yaygınlaşmasıyla birlikte hem çevre hem de insan sağlığının artırılmasına olanak sağlayacaktır. Tarım ve gıda güvenliğine katkı sağlayan ve ayrıca sürdürülebilir beslenmenin temellerinden birisi olan gıda israfının önlenmesi yönünde Türk toplumunun farkındalığının artırılmasına katkı sağlayacaktır. Sürdürülebilir Beslenme ile ilgili eğitim müdahalesi içeren bu projeden elde edilen verilerin Yüksek Öğretim Kurulu ile paylaşılmalı; eğitim-öğretim politikalarının geliştirilmesinde kanıta dayalı veri sağlanacaktır. Planlanan bu proje ile Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Beslenme ve Diyetetik Çekirdek Eğitim Planı’nda da Beslenme ve Diyetetik eğitiminin temel bileşenleri arasında “Öğrencileri toplumun beslenme sorunlarının saptanması ve çözüm önerileri geliştirebilmeleri konusunda bilinçlendirmek” hedefine de katkı sağlanacaktır. Müfredata dâhil edilen “Sürdürülebilir Beslenme” dersinin diyetisyen adayı öğrencilerin sürdürülebilir ve sağlıklı beslenme davranışları üzerindeki etkileri raporlandırılarak, Yüksek Öğretim Kurulu Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı ile paylaşılacaktır.

Araştırma işbirliğinin artırılması (2022-2026 Stratejik Plan Hedef (H2.3)):

Proje kapsamında iş birliği yapılan 7 farklı bölgeden üniversite ile ilerleyen çalışmalar ve projeler yapılması hedeflenmektedir.

4. BİR SONRAKİ DÖNEMDE YAPILMASI PLANLANAN ÇALIŞMALAR

2024 yılı içerisinde proje kapsamında yapılması planlanan çalışmalar ve elde edilmesi öngörülen bilimsel çıktılar hakkında bilgi verilmelidir.

2024 yılı içerisinde Sürdürülebilir Beslenme ve Halk Sağlığı araştırmaları grubu olarak ultra işlenmiş besin tüketiminin çevre üzerine etkileri ve obezite ile ilgili araştırmalar ve projelerin yazılması sürecine başlanmıştır.